

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้าน การบริหารทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 1,946 คน ปีการศึกษา 2552

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 332 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ยามาเน (Yamane, 1973 : 125) ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้เท่ากับ .05 ซึ่งแทนค่าในสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ได้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 332 คน และทำการหาสัดส่วนในแต่ละตำแหน่งของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งจำแนก ดังตาราง 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

44

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้แทนผู้ปกครอง	214	37
2. ผู้แทนครู	214	37
3. ผู้แทนองค์กรชุมชน	214	37
4. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	214	37
5. ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา	214	37
6. ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่	253	42
7. ผู้ทรงคุณวุฒิ	409	68
8. ผู้บริหารสถานศึกษา	214	37
รวม	1,946	332

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ สภาพ และปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2552 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check-list) เพื่อรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และสถานภาพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2552 ประกอบด้วยงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหาร งานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert's) (ยูทพงษ์ กัวยวรรณ. 2543 : 108) โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

45

- 5 หมายถึง สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. ร่างข้อคำถามจากกรอบความคิดและนิยามศัพท์เฉพาะที่ได้เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

3. ร่างแบบสอบถามในการวิจัย แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างหลักวิชา และข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบโดยผู้วิจัย กำหนดคุณสมบัติ คือ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท มีประสบการณ์ในด้านการบริหาร การศึกษา หรือ นิเทศการศึกษา และมีผลงานการวิจัยทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชา นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ (IOC : Index of item objective congruence) โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

เห็นด้วย	มีค่าคะแนนเท่ากับ +1
ไม่แน่ใจ	มีค่าคะแนนเท่ากับ 0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าคะแนนเท่ากับ -1

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้อยู่ระหว่าง 1.00 แสดงว่าข้อคำถามที่ได้มีความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา (ภาคผนวก ง.)

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ ให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้องทั้งการใช้ภาษา และความตรงตามเนื้อหา

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครีอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .96

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นแล้ว มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความร่วมมือในการตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหา โครงสร้างหลักวิชา ของแบบสอบถามในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เขต 1 ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อหาความเชื่อมั่นของข้อคำถามแต่ละข้อ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือในการนำแบบสอบถามไปมอบให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการขอรับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และในกรณีที่แบบสอบถามยังได้ไม่ครบผู้วิจัยได้ติดตามรวบรวมข้อมูลทางโทรศัพท์

4. ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 332 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. ทำการตรวจสอบ และคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ ซึ่งทุกฉบับมีคำตอบที่สมบูรณ์ครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การตรวจให้คะแนน และหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละรายการเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยของ ธานินทร์ ศิลปจารุ (2548 : 76-77) ดังนี้

การแปลผลค่าเฉลี่ย กำหนดค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

48

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การตรวจให้คะแนน และหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละรายการเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยของธานินทร์ ศิลปจารุ (2548 : 76-77) ดังนี้

การแปลผลค่าเฉลี่ย กำหนดค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจะทำการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนก่อน ถ้าความแปรปรวนเท่ากันจะวิเคราะห์โดยใช้ค่าเอฟ (F-test) ในการทดสอบสมมติฐาน กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในกรณีที่พบว่าค่าเอฟ (F Statistic) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post-Hoc Comparisons) ด้วยวิธี แอลเอสดี (LSD) แต่ถ้าความแปรปรวนไม่เท่ากันจะวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบเวลช์ (Welch's ANOVA) และในกรณีที่พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post-Hoc Comparisons) ด้วยวิธีการของ เกม โฮเวลล์ (Games-Howell)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจะทำการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนก่อน ถ้าความแปรปรวนเท่ากันจะวิเคราะห์โดยใช้ค่าเอฟ (F-test) ในการทดสอบสมมติฐาน กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในกรณีที่พบว่าค่าเอฟ (F Statistic) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post-Hoc Comparisons) ด้วยวิธี แอลเอสดี (LSD) แต่ถ้าความแปรปรวนไม่เท่ากันจะวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

แบบ Welch (Welch's ANOVA) และในกรณีที่พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post-Hoc Comparisons) ด้วยวิธีการของ เกม โฮเวลล์ (Games-Howell)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
 - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบ สภาพ และปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทำการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนก่อน ถ้าความแปรปรวนเท่ากันจะวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเอฟ (F-test) ในการทดสอบสมมติฐาน กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในกรณีที่พบว่า ค่าเอฟ (F Statistic) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post-Hoc Comparisons) ด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD) แต่ถ้าความแปรปรวนไม่เท่ากัน จะวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบ Welch (Welch's ANOVA) และในกรณีที่พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบ เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post-Hoc Comparisons) ด้วยวิธีการของ เกมโฮเวลล์ (Games-Howell)